

Notitie

Aan
Algemeen Bestuur

Datum
19 augustus 2025

Ontwerp-Beleidsnotitie Sturingsmarge

Onderwerp
ontwerp-beleidsnotitie Sturingsmarge

Aanleiding

De kans op intensieve neerslag, droogte en hoge temperaturen neemt door het veranderende klimaat toe. In droge perioden kunnen we zuiniger omgaan met schaars water door het langer vast te houden in de haarvaten van het systeem. Niet alleen kunnen we daarmee de watervraag verkleinen, maar ook voor de waterkwaliteit houden we liever regenwater vast, dan dat we water uit de boezem inlaten. Bij verwachte hevige neerslag kan het soms wenselijk zijn om het waterpeil te verlagen om de waterberging in het watersysteem iets te vergroten.

Om in te spelen op de weeromstandigheden en het juiste water op het juiste moment op de juiste plek te hebben, is een andere manier van peilbeheer nodig, waarbij we meer ruimte maken en minder strak sturen. In deze beleidsnotitie zijn de randvoorwaarden en kaders voor het werken met een sturingsmarge opgenomen.

Peilbesluit en beheermarge in de huidige situatie

Het waterschap legt het peilbeheer vast in het peilbesluit, zodat voor de gebruiker duidelijk is welk peil er geldt. In een peilbesluit staan de waterstanden of de bandbreedte van fluctuatie, die het waterschap onder reguliere omstandigheden zoveel mogelijk zal handhaven.

In de meeste peilbesluiten is een de beheermarge vastgelegd. Het gaat hier vaak om een standaardmarge van +/- 5 cm. Een beheermarge is bedoeld om variatie in dagelijkse situaties op te vangen, zoals meetonzekerheden en verhang in het peilgebied.

N.B. Bij buitengewone omstandigheden (veel neerslag) kan het vastgestelde waterpeil tijdelijk niet worden gehandhaafd, het oppervlaktewater wordt daarna weer zo snel mogelijk op peil gebracht.

Peilbeheer in praktijk

Een poldergemaal heeft een inslag- en uitslagpeil. Als door regen of kwel het peil is opgelopen gaat het gemaal aan om het water weg te malen, bij het uitslagpeil gaat het gemaal weer uit. Het inslag- en uitslagpeil zijn zo ingesteld dat het waterpeil binnen de beheermarge van het peilbesluit blijft. Als er extreme neerslag wordt voorspeld dan wachten we niet tot het peil is opgelopen, we starten dan het gemaal al op.

Bij droog weer zakt het waterpeil in de polders, dan laten we water in vanuit de boezem, dit doen we door de inlaten open te zetten. In een droge periode kan het voorkomen dat bij een zomerse bui het waterpeil stijgt, waardoor het gemaal aanslaat. Het schone regenwater wordt dan weggemalen. Als daarna het waterpeil weer zakt, gaan we weer minder schoon water inlaten, in theorie ook als er weer neerslag wordt verwacht.

Notitie

Sturingsmarge

Om variatie in dagelijkse situaties op te vangen hanteren we de beheermarge. Om actief in te kunnen spelen op weersomstandigheden, zoals het water langer vasthouden, verder opzetten of juist iets meer laten uitzakken werkt het waterschap met een sturingsmarge.

Het doel van de sturingsmarge is als volgt:

- In een droge periode:
 - o Vasthouden van water, waardoor de watervraag afneemt
 - o Minder water van een andere/mindere kwaliteit inlaten
- In een natte periode
 - o Anticiperen op hevige neerslag en daarom ruimte maken voor water

Datum

19 augustus 2025

Pagina

2 van 2

Sturingsmarge in praktijk

In praktijk kan de peilbeheerder bijvoorbeeld voormalen als er veel regen wordt verwacht. Of in natte perioden het water in een bovenstrooms gelegen peilgebied vasthouden om het risico op wateroverlast in lager gelegen peilgebieden te beperken. In een droge zomerperiode kan ervoor gekozen worden het water te laten uitzakken door minder water in te laten en te wachten op de verwachte neerslag of juist niet alle neerslag weg te malen en het peil tijdelijk wat hoger te laten zodat minder snel water hoeft te worden ingelaten.

De sturingsmarge wordt standaard van +/- 10 cm, rondom het vastgestelde waterpeil omdat dit in een groot gedeelte van het gebied kan. Wanneer een grotere sturingsmarge mogelijk is, of juist een kleinere nodig is, zal dit in het peilbesluit worden vastgelegd.

De sturingsmarge is in principe +/- 10 cm, er zijn enkele voorwaarden op de inzet van de marge van toepassing:

- Er is voldoende drooglegging, dit is bijvoorbeeld in tussenboezems een aandachtspunt. De sturingsmarge leidt niet tot inundatie.
- Bij het uitzakken van het peil wordt rekening gehouden met bebouwing .
- Stevigheid oevers: veel oevers in veengebieden zijn slap en vaak slecht begroeid en kunnen afkalven bij grote peilfluctuaties, dit wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- Bij de inzet van de sturingsmarge wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een eventuele vaar functie van een water.
- In natuurgebieden wordt afgestemd met de beheerder of het toepassen van de sturingsmarge gewenst is
- De inzet van de sturingsmarge is telkens tijdelijk, het gaat om circa 1 week.
- De mogelijke inzet van de sturingsmarge wordt in de praktijk beoordeeld door de beheerder en in afstemming met de omgeving.